

3-MESELLER

Meselleri de Arap nesir geleneğinin en eski türlerinden biri olarak değerlendirmek mümkündür. Çünkü bunları bazıları Câhilîye döneminde de meşhurdu. Atasözleri, bilgece söz görünümünde olabildiği gibi, eskiden meydana gelmiş, ancak zamanla unutulmaya yüz tutmuş olaylara işaret eden bir deyiş olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu tarz olaylara dayalı meselleri anlayabilmek için meselin arkasındaki olayı bilmek gerekir. Meselleri derlemeye özen göstermiş olan edebiyatçılar, bunları açıklamada başarılı olsalar da, yaptıkları açıklamalar ve yorumlar, kapalı beyitlerin şerhi sırasında anlattıklarından daha güvenilir değildir.

En ünlü atasözü koleksiyonu, el-Meydânî'nin Mecma'u'l-Emsâl'dir. Alfabetik olarak atasözlerine yer veren eserde, olaylara dayalı meseller de ayrıntılarıyla açıklanmaktadır. Diğer atasözü koleksiyonları arasında Kureşî'nin Cemheretu'l-Emsâl'i; Ebû Hilâl el-Askerî'nin Cemheretu'l-Emsâl'i ve ez-Zemahşerî'nin Kitâbu'l-Mustaksâ'sı sayılabilir.